

Sklapanje ugovora sa samim sobom

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 2209/2022-3

Datum odluke: 01.03.2023

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Pravna podloga

Članak 41. stavak 3. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)

Članak 49. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)

Sentenca

Članovi uprave su ograničeni u svojoj ovlasti za zastupanje, pa bez posebne ovlasti društva kojom se ovlašćuju na sklapanje točno određenog pravnog posla, ne mogu djelovati tako da zastupaju društvo i da istodobno nastupaju kao druga ugovorna strana te sklapaju ugovor s društvom u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ni u ime i za račun drugih osoba. Ako ovlaštenje nije dano smatra se da ugovor (zadužnica) nije sklopljen (izdana) pa nije riječ o ništetnom nego o nepostojećem ugovoru.

Tekst

„ ... Naime, prema odredbi članka 49. ZTD-a prokurist ne može bez posebne ovlasti trgovačkoga društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba. Prema odredbi članka 41. stavka 1. ZTD-a ovlast za zastupanje trgovačkoga društva po zakonu imaju osobe koje su za pojedini oblik toga društva određene odredbama ZTD., odredbom članka 41. stavka 3. ZTD-a se na zastupnike društva iz članka 41. stavka 1. ZTD-a odnosi ograničenje iz članka 49. ZTD-a. Navedene odredbe ZTD o zakonskom ograničenju ovlasti uprave kod sklapanja ugovora sa samim sobom su prisilnopravne.

17. Citiranim odredbama članka 41. stavka 3. i članka 49. ZTD-a članovi uprave su ograničeni u svojoj ovlasti za zastupanje, pa bez posebne ovlasti društva kojom se ovlašćuju na sklapanje točno određenog pravnog posla, ne mogu djelovati tako da zastupaju društvo i da istodobno nastupaju kao druga ugovorna strana te sklapaju ugovor s društvom u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ni u ime i za račun drugih osoba (čl. 41. st. 3. u vezi s čl. 49. ZTD-a). Ovo zakonsko ograničenje vrijedi u svakom slučaju kad se član uprave nalazi u nekom od navedenih svojstava na obje ugovorne strane, jer to pobuđuje sumnju u postojanje sukoba interesa.

Dakle, da bi jedna te ista osoba sklopila ugovor u konkretnom slučaju izdala bjanko zadužnicu, kao zastupnik po zakonu dužnika s jedne strane i kao zastupnik po zakonu vjerovnika s druge strane, potrebno je da je za sklapanje tog ugovora, odnosno pravnog posla imala posebno ovlaštenje društva za sklapanje točno određenog ugovora.

18. Međutim, unatoč tome tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti zadužnice zbog razloga iz članka 41. stavak 3. u vezi s odredbom članka 49. ZTD-a nije osnovan. Naime, kad je zakonom određeno da zastupnik pravne osobe može sklopiti ugovor (ovdje izdati zadužnicu) samo uz ovlaštenje te pravne osobe, ako ovlaštenje nije dano smatra se da ugovor (zadužnica) nije sklopljen (izdana) pa nije riječ o ništetnom nego o nepostojećem ugovoru (tako Vrhovni sud Republike Hrvatske poslovni broj Rev 131/2019 od 24. studenog 2020.)...